



RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3/0602/15/MCA/10/BMI 9-3166

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2010 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 12. 04. 2010.

nr. 1947 podpis. *Borusewicz*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

7 kwietnia
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 13. 04. 10.
nr. 25. 10. podpis. *W*

Szanowny Panie Marszałku.

W związku z przekazaniem przy piśmie z dnia 10 marca 2010 r. Nr BPS/DSK-043-2496/10 oświadczeniem złożonym przez senatora Pana Rafała Muchackiego podczas 49. posiedzenia Senatu RP w dniu 18 lutego 2010 r. w sprawie rozpatrzenia zasadności zmiany art. 21 ust. 1 pkt 3 lit.g w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych w taki sposób, aby zwolnieniem od podatku objąć również odszkodowania otrzymywane na podstawie ugody pozasądowej, wyjaśniam co następuje.

Zwolnienia podatkowe stanowią wyjątek, istotne odstępstwo od zasady sprawiedliwości podatkowej, to jest powszechności i równości opodatkowania. Na powyższą kwestię wielokrotnie zwracał uwagę Trybunał Konstytucyjny. Uczynił to między innymi w wyroku z dnia 29 maja 1996 r., sygn. akt K 22/95, w którym stwierdził iż standardem prawa podatkowego jest wynikający z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ciężący na wszystkich podmiotach obowiązek uiszczania podatku dochodowego. Z kolei w wyroku z dnia 19 lipca 2007 r., sygn. akt K 11/06, Trybunał Konstytucyjny uznał, iż w sytuacji gdy „regulacje podatkowe nie godzą w konstytucyjne wymogi dotyczące przyzwoitej legislacji, ani nie łamią innych postanowień ustawy zasadniczej, to z samego faktu niekorzystności regulacji dla jej adresatów nie sposób wysnuwać wniosku o niekonstytucyjność regulacji”.

Powyższe twierdzenie znajduje również swoje odzwierciedlenie w wyroku z dnia 29 listopada 2006 r., sygn. akt SK 51/06, w którym Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się w sprawie art. 21 ust. 1 pkt 3 lit.g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w kontekście jego zgodności z Konstytucją RP. Trybunał Konstytucyjny uznał, iż ww. przepis (w brzmieniu obowiązującym do dnia 20 maja 2003 r.) jest niezgodny z art. 2 i 32 Konstytucji RP jednakże wyłącznie w zakresie w jakim wyłącza przedmiotowe zwolnienie w stosunku do odszkodowań uzyskanych na podstawie ugody sądowej. W ocenie Trybunału „zwolnienie z podatku wszelkich odszkodowań, także ustalanych w umowach (w tym – w ugodach), dałoby szerokie pole do nadużyć; najprostszą formą ucieczki przed podatkiem byłoby ubranie dochodu w formę odszkodowania. Niebezpieczeństwo nadużyć jest jednak wyeliminowane, a w każdym razie bardzo ograniczone, gdy odszkodowanie jest ustalone ugodą sądową”.

Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził natomiast niezgodności omawianej regulacji z art. 217 oraz 64 ust. 2 Konstytucji RP argumentując, iż skutki nałożenia na określoną grupę

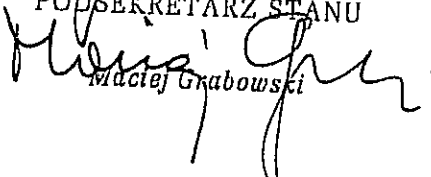
podmiotów określonej daniny publicznej lub wprowadzenia zwolnienia podatkowego nie mogą być oceniane w kategoriach wpływu na stan majątkowy podatników. „Gdyby tak było, każde obciążenie podatkiem albo zwolnienie podatkowe, niemające charakteru powszechnego, należałoby oceniać jako niezgodny z powołanym wzorcem konstytucyjnym atak na prawa majątkowe osób zobowiązanych do zapłaty. Pozostawałoby to w oczywistej sprzeczności z art. 84 Konstytucji, który niejako zwalnia ustawodawcę z obowiązku usprawiedliwiania wprowadzenia daniny publicznej.”

Omawiane orzeczenie spotkało się z powszechnym zrozumieniem. Potwierdzeniem powyższego jest złożenie na ręce Marszałka Sejmu w dniu 7 lutego 2008 r. senackiego projektu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk sejmowy nr 289). W projekcie tym – co istotne - zaproponowano rozszerzenie zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit.g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jednakże wyłącznie o odszkodowania wynikające z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe. Poza zakresem tej regulacji pozostawiono zatem tzw. odszkodowania umowne.

Ustawa w tym kształcie (przy pełnym poparciu Sejmu) została uchwalona w dniu 25 kwietnia 2008 r. i weszła w życie w dniu 21 czerwca 2008 r.

W świetle powyższego, nie znajduję uzasadnienia do zmiany art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Aktualne brzmienie tej regulacji jest bowiem zgodne nie tylko z przepisami Konstytucji RP ale również w pełni odzwierciedla wolę ustawodawcy.

Dodatkowo uprzejmie informuję, iż poza odszkodowaniami, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3, 3a, 3b, 3c i 3d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wolne od podatku są również kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń osobowych (art. 21 ust. 1 pkt 4).

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Maciej Grabowski

Otrzymują:

1. Adresat (oryginał + 2 kopie);
2. Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
3. Biuro Ministra (ds. BMI 9-3166/2010)
w gmachu.